

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.

Helykiadóhivatalok: Zomborban: Gombos F. Berta dohány-
üzemében. Ujvidéken: Schäffer Péter könyvkereskedésé-
ben. Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában. Bácsalmáson:
Rosenberg A. cégnél.

Politikai lap.

Alapította:

LATINOVITS PÁL.

Felelős szerkesztő:

PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre 20 K. — Fél évre 10 K. — Negyed évre 5 K.

Tanítóknek, aljegyzőknek, írnokoknak, földműveseknek és szeré-
nyebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 16 kor. félévre 8 kor.
negyedévre 4 kor.

Megjelenik hetenként.

Félre a zugolódással.

Dr. Purgly Sándor főispánnak a kö-
zönséghez intézett, hazafias hevülettel áthatott,
bátorító intelme, mely lapunk legutóbbi
számában megjelent, mindenféle mély be-
nyomást tett.

»Amíg a harctéren nyert ügyünk van,
addig itthon új ellenségünk támadt: az elé-
gedetlenség, a zugolódás« — mondja találon
a főispán.

Elégedetlenkednek és zugolódnak az
emberek, mert a közéletmezés terén kelle-
metlenségek észlelhetők, mert nap-nap után
kevesebb a gabona, a liszt és egyéb köz-
szükségleti élelmi cikk.

»Itt kell most összefognunk; ezt a belső
ellenségeket kell legyőznünk. Ki kell tartan-
unk addig, míg az új termés kiszabadít
nehéz helyzetünkől!« folytatja a főispán.

Purgly Sándor eme utóbbi hangsúlyo-
zott eszrevétele a sarkpontja a mostani
nehéz viszonyoknak, biztató csillámra, re-
ményugara egy közeli jobb állapotnak.

Az utolsó nagy mérközésről van szó.
Mindenkinek — a tronton küzdőknek és az
itthon dolgozóknak egyaránt — derekasan
meg kell állniok helyüket. Olyan aidozatot
keli hozniok, amelyet a haza nagy érdeke,
a háboruadta viszonyok megkövetelnek.

Igaz, hogy kevés a gabona, a liszt, s
a kenyér ize se a régi. De nem is lehet ez
másként olyan nagy időkben, amikor a szent
ügy majdnem minden egészséges embert
elszólít hivatásának rendes körétől, és a
poklok tüze elé állítja.

Egy közeli boldog jövőbe vetett ren-
dithetetlen hitünk adjon mindnyájunknak
erőt a bajok zugolódás nélküli elvise-
lésére.

Nehézségek a lisztellátás körül.

Scultéty Ferenc alispántól.

Az ellátatlan lakosság liszt-szükség-
létének fedezése mindig nagyobb nehézségekbe
ütközik.

A K. H. sem március-április, sem ápri-
lis-május hónapokra egy személyi lisztet
sem utalt ki a megyének, hanem arra uta-
sított, hogy a szükségletet a megtakarított
— helyesebben a későbbi tapasztalat szerint
nagyobb igényekkel fellepő, időre felretett —
készletekből fedezzem, legfeljebb azonban
csak havi 30 waggon erejéig.

Noha ez ellen több ízben felterjesztés-
sel éltem és az O. K. H.-nál a főispán ur
támogatásával személyesen is eljárta, csak
annyit tudunk elérni, hogy felhatalmazást
kaptam, hogy az eredetileg engedélyezett 30
waggon helyett a legnagyobb takarékoság
szemmel tartásával az elkerülhetetlenül és fel-
tétlenül szükséges minimális mennyiséget
fogyaszthassam a fentebb említett megtaka-
rításokból mindaddig, míg a készlet tart.

Ha ma elfogy és odafönt lesz liszt,
a vármegyének is fognak valamelyes men-
nyiséget kiutalni.

A nyomozó országos helyzetre való

tekintettel azonban attól lehet tartani, hogy
ez a kiutalandó mennyiség korántsem lesz
a szükséglethez mérten megfelelő. Ennél-
fogva a jövő eshetőségeivel számolva kény-
telen voltam az ellátatlanok részére szüksé-
ges 52 waggon havi contigentst 25%-kal
redukálni és ennek megfelelően az eddig
érvényben volt fejenkinti lisztadagot ugyan-
csak 25%-kal leszállítani, úgy, hogy jelenleg
a fejadag a vármegye területén: 180, 225
és 285 gramm, kiemelve, hogy ez a fejkvóta
még így is egyike a legmagasabbnak az
egész országban.

A leszállítás ellenére is igen nagy nehé-
zségeknek nézek elébe.

Mert hiába intjük és figyelmeztetjük a
lakosságot minden lehető módon, hogy ne
fogyasszon többet, mint amennyire a ren-
deleték szerint joga van: napról-napra nő
azok száma, akik túlfogyasztás folytán je-
lentkeznek hatósági ellátásra.

Erre való tekintettel már mintegy két
hónap előtt kénytelen voltam elrendelni az
ilyen túlfogyasztók megbüntetését és azt, hogy
részükre legfeljebb 50%-a utaltassék ki annak
a lisztmennyiségnek, melyre egyébként igé-
nyük volna.

Ezt a radikális intézkedést indokoltá
tette az, hogy ellenkező esetben, ha köztu-
domású lett volna, hogy mindenki minden
következmény nélkül annyit fogyaszthat,
amennyi neki tetszik és készletének telemsz-
tése után a hatóságtól kap lisztet: a leg-
többen a legrövidebb idő alatt felették volna
egész lisztkészletüket és oly tömegesen jelent-
keztek volna hatósági ellátásra, hogy ezeket
az igényeket kielégíteni teljesen képtelenek
lettünk volna.

Sajnosan kellett tapasztalnom, hogy
egyesek akkor is jelentkeznek hatósági ellá-
tásra, ha otthon rendelkeznek még liszt-kész-
lettel; így például Zsablyán az ilyen jelent-
kezőknél összesen mintegy 39 métermázsát
talalt a hatóság. Kénytelen voltam tehát
elrendelni, hogy minden egyes ilyen jelent-
kezőnél a hatóság előbb helyszíni nyomozást
tartson és csak abban az esetben utaljon ki
lisztet, ha otthon tényleg mit sem talált.

A fejkvóta leszállítása sokhelyt elége-
detlenséget okozott, minélfogva elrendeltem
a nép felvilágosítását és megnyugtatót.

Eddig rendezavarások elő nem fordultak.

A kép nem rózsás, de megnyugtató;
és hiszem, hogy vállvetett munkával sikerülni
fog az aratásig még hátra levő válságos
időt nagyobb rázkódások nélkül kihuz-
nunk és — ha a Gondviselés is segít —
összes erőnk megfeszítésével olyan termést
produkálnunk, mely döntő tényezőként fog
szerezni élethalálharcunk további sikeres
folytatásának és befejezhetésének előfelté-
lei sorában.

— A zentai közjegyzői kinevezés. Az
igazságügyi miniszter a hosszabb ideig üresedésben
volt zentai kir. közjegyzői állást a napokban dr.
Millassin Jenő szabadkai kir. közjegyzőhelyet-
tessel töltötte be. Ez a kinevezés nemcsak azért
örvendetes, mert egy derék férfi kiváló érdemei-
nek honorálását jelenti, hanem — és főleg —
mert győzelme annak a morális álláspontnak,

melyet ebben a kérdésben dr. Purgly Sándor
főispán elfoglalt, aki illetékes helyen erőlyesen
védelmezte azt a helytálló fölfogását, hogy
megyebeii közjegyzői állások betöltésénél a köz-
érdeket érintő bácskai szempontok figyelmen
kivül nem hagyhatók. Fölfogásának érvényesíté-
sénél sok jogosult és jogosulatlan törekvéssel
kellett megküzdenie, de a végén mégis győzött
ezekkel szemben.

A csépléshez szükséges szén.

A csépléshez szükséges szén biztosí-
tása nagy gondot okoz a bácskai megyei gaz-
dáknak. Dr. Purgly Sándor főispán, a Bács-
kai Gazd. Egyesület elnöke átérvevén
ennek a fontos kérdésnek nagy horderejét,
tanácskozást folytatott Scultéty Ferenc al-
ispánnal és dr. Szabovlyevits Dusán kir.
tanácsos főjegyzővel. Ennek eredményeként
az alispán följegyzést intézett az Országos
Szénbizottsághoz. De mivel arról győződött
meg, hogy itt nem honorálják kellőképpen a
méltánylandó indokokat, sürgősen érintke-
zésbe lépett a földművelési miniszterrel és
az O. K. H.-lal. Az alispánnak idevonat-
kozó előterjesztéseit a főispán is erőlyesen
támogatta, amennyiben a szénhiány súlyos
következményeire élő szóval is rámutatott
báró Ghillány és báró Kürthy előtt.

Ha a vármegye irányító tényezőinek
eme nagyfontosságú, a közéletmezési kér-
dést közvetlenül érintő, a gazdák léterde-
keibe mélyen belevágó előterjesztése a
lehető legrövidebb idő alatt kedvező el-
intézkedést nem nyer, akkor ebből olyan bajok
támadnak, melyen a megye határán kívül
is veszedelmesen éreztetik hatásukat.

Ha valahol, hát itt helyénvaló a gyors
és céltudatos intézkedés.

— A lezárt malmok üzembhelye-
zése. Scultéty Ferenc alispán, illetve dr. Szabo-
vlyevits Dusán kir. tanácsos, vm. főjegyző nem-
rég elrendelte az üzemük folytatásától eltilított
vizi- és gőzmalmok újabb üzembhelyezését. Az
alispán erre az elhatározásra a szénhiány indi-
totta. Ugyanis a működésükben nem korlátozott
malmok közül igen sok képtelen volt üzemét
folytatni, mert nem volt szene. Ellenben a ható-
sággal bezárt malmok nagy része megfelelő
szénmennyiséggel rendelkezett, vagy pedig vizi-
malom léteire ilyenre nem volt szüksége. E miatt
az alispán kénytelen volt még a súlyos vissza-
éléssel terhelt malmoknak is az üzemi engedélyt
újából megadni, nehogy a közéletmezés nagy
érdeke sérelmet szenvedjen. Reméljük azonban,
hogy ez az intézkedés a malmokai törvény-
szerű magatartásra fogja serkenteni. Annál is
inkább, mert újabb visszaélése esetén az üzem-
eltetés végleges lesz.

— A vármegye vezetősége Buda-
pesten. Dr. Purgly Sándor főispán, Scul-
téty Ferenc alispán és dr. Szabovlyevits
Dusán kir. tanácsos vm. főjegyző a múlt
héten több napon át Budapesten tartó-
zkodtak. A közéletmezési kérdéssel kapcsola-
tos, folyton tornyosuló nehézségek elhárítása,
illetve a megyebeli lakosság érdekeinek
megóvása iránt tárgyaltak több ízben a
belügy- és földművelési miniszteriumban,
valamint az Országos Közéletmezési Hiva-
talban.

A bácskai föld.

Aldott jó talajunk kevés munkával sokat terem. Ennek köszönheti birtokososztályunk közvetlen, iparos és kereskedő osztályunk pedig közvetve jólétét. Csak hogy ne elégedjünk meg azzal, hogy Bácska a magyar miveleti földek legjobbjai, s ezek birtoklói a magyar gazdák leggazdagabbjai, hanem épp eme kedvező körülmények serkentenek bennünket arra, hogy még többet és minél többet termeljünk. Kazinczy így emlékezett meg Festetich Györgyről: »Azért örül a nagybirtok nagy hasznának, hogy a sokból sokat adhat a hazának. Használjunk föl minden módot arra, hogy termés fölöslegünk sokszorozódjék, mert kész számítás, hogy nagyobb jövedelem könnyebben viseli a kockázatot.

A többtermelésnek sokszor igen nagy akadályai vannak. Ilyenek a rossz utak, a föld távolfekvése stb. Sőt ugyanek az akadályok egyes növények termelésének lehetőségét is kizárják.

Rossz uton minden messze van, minden teher nehéz és minden vonás gyenge.

1912. évben járt nálunk K. ur, aki répa-termelési ajánlatokat gyűjtött. Nagy hozzájárulással elősorban mindama előnyöket, melyekkel a cukorrépa termelés jár. Mint aki megelőzőleg már 21 évig foglalkoztam e termelési ággal, érviszont a répa-termelést gátló tényezőket állítottam a föl-sorolt előnyökkel szembe. Megértettük egymást. Egy év múlva a bácsmezei cukorgyár r. l. megépítette számunkra a mezei vasutat: mi pedig termeljük azóta a cukorrépat.

A tagosítások alkalmával a viszonyokra való tekintettel széles utakat hasítottak ki, amelyekben ha egyik kerécsapás elromlott, hát kezdtek újat. Ma ez a rendszer nem felel meg a kívánalmak-nak. Gyors közlekedést kell teremteni.

A rossz nyelvek azt mesélik, hogy előbbi időben minden főispán épített határában egy egy kőutat. Ebből az látszik, hogy már annak idején érezték a járható utak hiányát. Klépítettek valamelyest, csak hogy annyiba került, hogy nem folytathatták. Sok nehézségbe is átközne Bácskában a közlekedési utak máról-holnapra történő kikövezése, azért oly megoldásról kell gondoskodni, amely keresztül vihető, a célunknak megfelel.

Nézetem szerint oly községhatárokat, ahol az utak a gyors közlekedésre nem alkalmasak, mezei vasutakkal kellene behálózni. Ez által megkímélnék a drága állatot a tehervonástól, gyorsan, könnyű szerrel juthatna mindenki távolos földjéhez. A trágya kihordása, a szem- és gumó-termés betakarítása mind aránylag kis erővel meg-történnek, s a gazdáknak módjában állana oly növényeket is termelni, melyeknek termelése a gazdaságra kívánatos volna, de nagy súlyánál fogva a piaci árral nem térítetik meg a költséges fuvar.

Hogy csak egyet említsék: A cukorrépat szivesen termelnék a gazdák, mert jól tudják, hogy az utána nyert csira és szélet az állattartást mennyire megkönnyítik. Mégsem vállalkoznak a termelésére, mert a földről vagy egyáltalán nem képesek a vasutra elszállítani, vagy oly költséggel jár a szállítás, hogy nem találja meg mellette számítását a gazda.

A mezei vasút építése és sokba kerül. De ilyen költség csakhamar megtérül. Azian a 14 öles ablakból is eladható 6 öl szélesség, ami tetemesen hozzájárul a mezei vasút alaphoz.

—th.

A VI. hadikölcson.

A hatodik hadikölcsonre való jegyzések a megye minden részében erőteljes megindultak. A társadalom minden rétege teljesíti hazafias kötelességét. Erre vonatkozóan eddig eme tudósítá-sokat kaptuk:

Zombor. A főispánhoz érkezett eddigi jelentések szerint az összes járásokban nagy jegyzések történtek a mostani hadikölcsonközlönyekre. Az Agrár takarékpénztárnál és a zombori takarékpénztárnál a jegyzések mérete kielégítik a várakozásokat.

Baja. Dr. Vojnits Ferenc polgármester széleskörű intézkedéseket tett, hogy a váro lakos-sága a mostani kölcsonben teljes anyagi erejének megfeszítésével részt vegyen. A Bajai Takarékpénztár és a Bajavidéki Takarékpénztár a kötvényjegyzők részére minden megkönnyítést biztosítottak.

Temerin. A Temerini Takarékpénztár ez alkalommal lelkes felhívást intézett a helybeli lakossághoz. A jegyzések megkönnyítése érdekében hitel nyújt 4 1/2 és 5% mellett. Az intézet a maga részére 350.000 koronát jegyzett. Özv. Fernbach Antalné ezuttal 300.000 koronát jegyzett.

Óbecse. A helybeli pénzüzeteknél meg-lehetősen élénken folynak a hatodik hadikölcsonre való jegyzések. — A Bács-Tiszamelléki Takarékpénztár kedvező hitelynyújtással előzékenységet tanusít a jegyezni óhajtokkal

szemben. Az Első Óbecsei Takarékp. is hasonlóan cselekszik.

Zenta. A 6. hadikölcsonre minden pénzintézeteknél nagy jegyzések történtek.

Topolya. Az itteni pénzüzeteknél eddig történt jegyzések megközelítik az 1 milliót.

Ujvidék. A magyar városok között ezuttal is allghanem Ujvidék legszebb eredményt fogja fölmutatni. Matkovits Béla főispán, aki minden eddigi hadikölcsonnél buzdító energiát fejtett ki a siker érdekében, most is lelkes szózáttal fordult a hazafias érzésű lakossághoz. Megkapóan és nagy tudással utal a sürgős kötelességteljesítésre. Felhívása szószentint a következő:

Csüggedetlen elszántsággal, sziklaszilárdan állnak hős katonáink: az utolsó, nagy mérközésre készen.

A hősök rendületlensége serkentsen minket is, itthonlövöket, midőn újra hadikölcsont kér tőlünk az állam!

Kishitűség, zsugoriság nélkül, becsületes elszántsággal teljesítsük mi is vértelen polgári kötelességünket!

Rajtunk a sor, hogy patakozó, drága honfi-vérrel kivívott fölényes helyzetünk várva-várt gyümölcsét a diadalmas békét ki ne ejtsük a kezünk közül!

Az eddigieknél is bőkezűbben jegyezzen hát mindenki hatodik hadikölcsont bármely pénzintézetnél vagy a postatakarékpénztárnál!

Ezt parancsolja a becsület. Ezt tanácsolja a saját vagyoni érdekünk, midőn egy busás kama-tozású és legbiztosabb tőkeelhelyezést kínál az állam.

Jegyzési határidő: június 12.

Ujvidék, 1917. évi május hó 12. napján.

Hazafias tisztelettel

Matkovits Béla

főispán.

Ujverbász. A kettős Verbászon a 6-ik hadikölcsonre való jegyzések nap nap után töm-gesen történnek. Az első között van a Bácsmezei Cukorgyár, mely a Kereskedelmi Banknál 65.000 koronát jegyzett.

Zsalya. A mi járásunkban is megindult a mostani hadikölcsonre a jegyzések folyamata. A gazdagabb birtokosok közül már eddig is nagyobb összegeket jegyeztek. Tripolszky főszolgabíró a jegyzőkkel értekezletet tartott, melyen a propaganda részleteit beszélték meg.

Hódság. A hódsági járás minden közsé-gében nagy összegű jegyzések történtek már eddig is.

Kalocsa. Várady érsek a 6-ik hadikölcson érdekében eme hazafias hangú pásztorlevelet intézte egyházmegyéje papságához:

»Az a nép, amely innen onnan három év óta bizonyítja vérének hullásával, törhetetlen türelmével, csodálatos áldozatkészségével azt, hogy ezt a pusztító háborút élet-halál harcának tartja, nem szorult arra és zokon venné, ha a háboru további folytatása legelső feltételének megteremtésére őt csábítgatni kellene. A komoly szó, a vesztélyben forgó haza szükségleteinek becsületes és őszinte feltárása többet használ, mint a szép szölamok árja és egyedül méltó a magyar néphez és annak vezetőihez.

Ezen komoly szölamok, a haza valóságos állapotának és szükségleteinek hazaszeretettel való tolmácsolására kérem t. c. Papságomat. Az az örvendetes eredmény, amellyel az eddigi hadikölcsonjegyzések egyházmegyéim területén zárultak, bizonyítja azt, hogy t. c. Papságom megállítja a módját a gondjára bízott nép pénzének a haza javára szolgáló megszerzéséhez. Az eddig végzett munka nehezebb volt, mert az államnak adott kölcsont már szokatlansága miatt is bizalmatlanul fogadta népünk. Az eddig jegyzett hadikölcsonok után mindig kifizetett magas kamat e bizalmatlanságot eloszlatta s a háborunak eddigi szerencsés viselésével együtt t. c. Papságom buzdító felhívásainak valóságát igazolta. A nép lelkében kialakult ezen bizalom nagy támasza lesz k. Papságomnak a hatodik hadikölcsonre jegyzésére való buzdításnál.

Ezt a hazafias és fontos nemzeti ügyet egész lelkesedéssel karolja fel k. Papságom. A templomban is, a társadalmi érintkezésben is tegyen meg mindent, amivel a hadikölcsonjegyzés sikerét biztosíthatja s a népek sohasem látott nagy bőségben levő készpénzét a haza nagy ügyének szolgálatára megnyerheti.

Apatin. Az apatini járásban néhány nap alatt igen tekintélyes összeget jegyeztek a hatodik hadikölcsonre. Jablonszky Aladár főszolgabíró közigazgatási uton is igyekszik a hazafias ügyet szolgálni. A jegyzőkkel megállapította a célhoz vezető módot, melynek segítségével a várt eredmény elérhető.

Titel. A titeli járásban a hadikölcsonre jegyzések erősen folyamában vannak. Műltis helyettes

főszolgabíró igen nagy buzgalmat fejt a siker érdekében.

Csurog. A Csurogi Első Takarékpénztár eddig jegyzetett a VI. hadikölcsonre: Egyesek által 200.000 K., Csurog községe mint erkölcsi testület 100.000-, utóbbi összjegyzéssel, eddig 700.000 koronára ragnak, mint az intézetnél összesen jegyzetett eddig, mint a VI. hadikölcsonre 1.500.000 K-án felül.

Sertéshizlalók megbüntetésé.

Az alispánnak sok gondot okoz a sertéseknek a 20.000/1917. sz. O. K. H. rendelete értelmében való összeírása és a hizlalásoknak utólagos engedélyezése. Sajnos, a lakosság az alispán hirdetményei és lapunkban is megjelent figyelmeztetései ellenére engedély nélkül hizlalt igen tekintélyes mennyiségű sertést, minek következtében azokat most az O. K. H. — tekintet nélkül bizottsági fókukra — el fogja venni és a hizlalókat ezen felül még súlyosan meg is büntetik.

Érthetetlen, hogy lakosságunk, különösen gazdaközönségünk rá se hederít azokra a részletesen megindokolt, tájékoztató felhívásokra, melyek az alispán részéről megjelennek s melyek jóindulatúan figyelmeztetik a hizlalókat a törvénybe ütköző cselekedetek súlyos következményire.

Ezt az elbizakodó nemtörődömséget most súlyos anyagi kárral és büntetéssel fizetik meg a sertéshizlalók.

A jegyzők mozgalmá.

A községi jegyzők országos mozgalmat indítottak helyzetük javítása érdekében. Részint fizetésrendezést, másrészt pedig működésük számára szilárdabb törvényes és erkölcsi alap megteremtését kívánják.

A napokban nagygyűlést tartottak, melyen kívánságukat memorandumba foglalták. Az emlékirat klemeli azt a nemzeti munkát, a melyet a jegyzők a háboru alatt végeztek. Összehasonlíttja a jegyzők fizetését más állami alkalmazottak fizetésével. Arra kéri a jegyzők a belügyminisztert, hogy a községi és körjegyzők, valamint segédjegyzők és gyakornokok részére a jegyzők képeztetésének és felelősségteljes munkakörének megfelelő fizetési osztályba sorozásával és az állami tisztviselők számára megállapított vagy megállapítandó előléptetési viszonyok biztosítása mellett a megéretté biztositó fizetést törvényhozási uton adja meg. Óhajtkák, hogy a községi és körjegyzők, valamint a segédjegyzők részére is rendszeresítették a családi pótlék. Kéri a minisztert, találjon alkalmas módot arra, hogy a féláru vasuti jegy váltására jogosító igazolvány kedvezményében a községi és körjegyzők családtagjai, a segédjegyzők, a nyugdíjas jegyzők, valamint ezek családtagjai is részesüljenek. A szolgálati rendnek törvényszerű örül felgyelmi jog statutálását kéri, melyet független felgyelmi bíróság fog gyakorolni. Végül azt kéri a miniszteről, egységesítse országosan a vármegyei jegyzői nyugdíjalapok vagyonát, 35 éves szolgálati időt véve alapul, melybe a háborus évek a nyugdíjigények megállapításánál az állami tisztviselőkhoz inrt azonos elvek szerint többszörösen számíttassanak.

A memorandumot küldöttség adta át a belügyminiszternek, aki igen biztató, jóindulatu kijelentéseket tett. A küldöttségben részt vett Kiss Gyula, a Bácsmezei Jegyzőegylet elnöke is.

A szerb egyházi ügyek.

Nikolics Miron gör. kel. szerb patriárka helyettes a napokban egy újságíróval beszélgetést folytatott, melynek során a következő érdekes és nagyfontosságú kijelentéseket tette:

— A püspöki zsinat hat havonta ül össze. Folyó ügyeket intéz el, de ez alkalommal egy fontos kérdés is képezte tanácskozásunk tárgyát. Elhatároztuk, hogy felkérjük a miniszterelnököt, hogy tegye mielőbb lehetővé, hogy a patriárkai szék gazdát kapjon.

A küldöttséget én vezettem, velem voltak dr. Zsubkovits budai és dr. Letics János temesvári püspökök is. Kifejtettük a miniszterelnöknek, hogy a szerb nemzetiségiek a háboru alatt hazafiasságuk tűzpróbáját állták meg és az egyház fontos nagy érdekei azt kívánják, hogy a már meggyedve betöltetlen patriárkai szék mielőbb patriárkát kapjon. Vannak igen fontos egyházi ügyek, amelyeket a patriárkai adminis-

trior nem int! A tavankuti n... a statutumaink... értelmében... Berger Ant...

A miniszterelnök a II. esen és nagy ügye... lezárt... elterjesztésünket és... elterjesztésünket és... elterjesztésünket és...

Tisza, ha elfogadja előterjesztésünket, külön... minisztertanácsi rendelettel, esetleg királyi kéz... irattal fogja a függő ügyeket szabályozni. Köte...

A miniszterelnöknek a szerbek egyházi ki... vándorlásaival szemben elfoglalt álláspontját nem... ismertetjük. De aligha tévedünk abban a föltev...

A Tisza-kormány lemondása.

A Tisza-kormány lemondásának hire... tartja izgalomban a közhangulatot.

Midőn e sorokat írjuk, a lemondás... ténye még nem befejezett.

Kérdést intéztünk olyan férfiúhoz, aki... Tiszával állandóan érintkezik, hogy mi az... oka a válságnak. Ezt a választ kaptuk:

Az április 28-iki királyi leirat felhívja... a magyar kormányt, hogy a választójog ki... terjesztése iránt tegye meg a szükséges intéz... kedéseket. A kormány mely a leirathoz fűzött... kommentárban ezirányu fölfogását jelezte...

A hivatalos lap csütörtöki száma közli... hogy a király a Tisza-kormány lemondását... Gyöngyösön történt elhatározásával elfo...

A háboruadta politikai helyzet komoly... sága parancsolja, hogy a válságot mielőbb... elintézzék. Minden jel arra is vall, hogy a... korona ebben az irányban megtesz minden... intézkedést.

Hogy milyen lesz a megoldás, az... néhány napon belül eldől.

A jegyzők statusrendezése.

A Közigazgatási Közlönyben olvassuk eme... figyelemreméltó cikket:

A jegyzői status... és fizetésrendezése sok... szor előveti kérdése ismét felszínre került s do... minálni fogja még egy ideig az egyidejűleg erő... és érvényesülésre váró kérdéseket: először egy... ad hoc összehívott rendkívüli közgyűlésnek két... ségkivül kitörő izzó beszédeiben, azután a kérdés... mihamarabb való rendezését kérő memorandum... ban, majd egy tisztelgő küldöttségben, — és... azután... odakerül ez a memorandum is, ahol... a többi épp oly halaszthatatlan, épp oly elevenbe... vágó kérdések megoldását sürgető memorandu... mok vannak oly rég ideje, hogy azt is elfelejtet... tük már: jött-e azokra válasz egyáltalában vagy... sem.

Nem vagyunk hívei az erőszakos megoldá... soknak, kisebb kérdések erőszakos felvetésének... nagyobb kérdések érése idején. Nem tartjuk a...

háboru idejét, amikor minden forr és izzik, ami... kor a nemzet sorsa egészben dől el, alkalmasnak... arra, hogy lánczát törjünk egy status rendezése... érdekében. Ezért nem tudjuk helyeselni azt az... irányzatot, mely az állami tisztviselők statusren... dezésnek végleges megoldását ma, a forrás, izzás... idején, a végső kialakulás kezdetén akarja kiero... szakolni, amikor még nem láthatván tisztán a... fejlődés irányát és mértékét, nem állapíthatjuk... meg azt se, hogy helyes utat választottunk-e, helyes... mértékét alkalmaztunk-e a végleges meg... oldásánál s hogy ez a végleges megoldás éppen... ezért nem fog-e egészen rövid idő alatt még... alapelveiben is gyökeres revízióra szorulni.

A jegyzői status rendezése azonban kivétel... az általános szabály alól. Nemcsak azért, mert... az ellentétek itt a legkirívóbbak, a sebek legége... tőbbek, az igazságtalanság legnagyobb, — de... főleg azért, mert a statusrendezés e helyen a kari... érdeken messze túlmenő közérdek. Ennek a kér... désnek helyes megoldásától függ a jövődőlő falu... gazdasági és kulturális virágzása. Ma, amikor a... világháboru erőszakosan mutatott reá, hogy az... ország ereje a falvakban van, ma már nem akar... hatjuk a falut magára hagyni abban a tengődő... állapotban, ahol a háboru előtt volt, gondoskod... nunk kell rólaidejekorán, hogy felemelkedjék abba... a helyzetbe, ahol ma a kü föld községei vannak, hogy... erős léptekkel fejlődjék, erőt adva a nem... zetnek, kormányának egyaránt.

A fejlődés mértéke attól függ, hogy milyen... vezetőt állítunk élére, — attól függ, hogy az a... vezető egész munkásságát a falunak szentelheti-e, —... attól függ, hogy lesz-e hatalma keresztül is... vinni azt, ami a fejlődés érdekében szükséges. Meg... kell kívánni a vezetőtől a tudást, rátermettsé... get, de hogy üdvös lehessen működése, fel kell... őt ruházni a szükséges hatalommal, nehogy... állandó vitustáncot kelljen járnia a felettes ható... ságok és képviselőtestületi tagok között.

Erre a felelősségteljes, sok munkát folyto... nos tanulást igénylő pozícióra statusrendezés nél... küli megfelelő munkaerőt kapni nem lehet. Bizony... talan helyzet, a kellő becsülésben nem részesül... hivatal fogja vonzani a rátermett elemeket. Hogy... pedig ilyenekkel el legyenek látva a falvak a bé... kében, az előmunkálatokat már meg kell kezdeni... most a háboruban, s ha most hozzá nem kez... dünk, régi jó magyar szokás szerint itt is lema... radunk egy lépéssel s ezt a lépést talán be se... hozhatjuk többé. Az első lépés pedig a status- és... fizetésrendezés s ezért örülünk, hogy ez most... napirendre került.

Az ideai termés elosztása.

Még eddig meg nem erősített hírek szerint... a Közélemezési Tanács és Hivatal behatóan fog... lalkozik azzal a kérdéssel, miképp kell a legigaz... ságosabban elosztani az ideai gabonatermést. Az... adói tanácskozásokon arra a megoldási módra... is gondoltak, amelyet a városok kongresszusa... ajánlott a kormány figyelmébe. Ez az volna, hogy... az ideai egész gabonamennyiséget már a cséplés... alkalmával rekvirálják a gazdáktól és a háziszü... ségletre szánt maximumot mindenütt a Haditer... mény kirendeltségeinek útján juttassák vissza a... termelőkhöz.

A Gazdaszövetség ez ellen a terv ellen éle... sen állást foglalt és a kormányhoz intézett felter... jesztésében azt mondja, hogy a gazdák semmi... esetre sem akarják kivonni magukat a legszigo... rubb rekvirálás alól, sőt a gazdaszövetség egye... nesen elvárja a kormánytól, hogy szigorítsa a... hatósági ellenőrzést a határszéléken, ahol nagy... ban divik a gabonacsempészés, de viszont lehe... tetlennek tartja, hogy a termelőktől az utolsó szem... gabonát is elrekvirálják. A gazdák ragaszkodnak... ahhoz, hogy a háziszüségletre szánt gabona... mennyiséget a jövőben is a Haditermény beavat... kozása nélkül tarthassák vissza.

A kérdésben a közélemezési Tanács javas... tainak meghallgatása után még a cséplés meg... kezdése előtt a kormány fog dönteni.

A háboru utáni gazdasági föladatak.

A háboru utáni gazdasági föladatak élen... foglalkoztatják a közgazdasági köröket. Ezzel fog... lalkozott a napokban az Országos Iparügyi társul... is. Ennek a hatalmas testületnek a gyűlésén... Wekerle Sándor volt miniszterelnök a következő... érdekes és nagyfontosságú kijelentéseket tette:

— Németországban már pontosan leltáro... zták a hadikészleteket. Ezt minden esetre Ausztria... Magyarországon is követni kell. Minden iparág... helyzetét, azon kívül vizsgálat tárgyává kell... tenni s eleve lefektetni azon teendőknél alapjait, amelyek... nélkül a rekonstrukció munkájában az... illető iparág nem állhatna meg helyét. Fontos... kiinduló szempont, hogy nemzetközi kereskede...

lemben egyelőre csak Németországgal lesznek... szerződéseink s ezek is ki fognak terjedni a... hajózási és közlekedési kérdésekre is. A hajó... építés kérdésénél rendkívül fontos, hogy meg... levő hajóterükről pontos számlítás készüljön. Nyugodtan állíthatom, hogy hajóúrben nem... veszítettünk annyit, mint sokan gondolják. Speci... állis magyar érdekek tartom, hogy egyöntetű... eljárás alakuljon ki Magyarországon, Ausztriában... és Németországban is ebben a kérdésben, de... ezenkívül magát a hajózás irányítását külön tör... vényvel kell rendezni idehaza. Az a kívánság, hogy... a Duna medrének mélyítése általános legyen, elengedhetetlen feltétele a magyar keres... kedelmi érdekeknek. A Vaskaput pedig így kell... szabályozni, hogy ott fokozottabb forgalmat is... le lehessen bonyolítani. Ragaszkodunk kell... ezenkívül ahhoz, hogy az osztrákok is mélyítsék... a Dunát a bajor határig, aminek egyenes követ... kezménye lenne, hogy nem Bécs volna az át... rakó állomás. A munkaerő kérdésének megoldá... sát is rendkívül fontosnak tartom. A gyáriparo... soknak az a panasza, hogy a rokkantak, mint... munkaerők, nem váltak be, mert lehetetlen igé... nyekkel lépnek fel. De ezenkívül a rokkantaknak... a gyáriparban való elhelyezkedését a kormány is... nagyon megnehezíti, így erre vonatkozólag más... megoldási módokat kell találni.

A szőlőkötözés, a raffiaháncs és helyettesítői.

Mint mindennek, úgy a szőlőkötözéshez... szükséges raffiaháncs is nagyon felment az... ára. Ennek oka, hogy a raffiaháncsot idegen... országokból, sőt más világrészből hozzák be. Hazánkban levő készlet, melyet még e nagy... világháboru előtt hoztak be, már fogytán van... s a maradéknak igen magas ára van. E miatt... azonban ne essünk kétségbe. Igaz, hogy a szőlő... lősgazdák a kötözésnél a raffiát már igen meg... szokták, mert az tagadhatatlanul a legalkalma... sabb, de azt is lehet helyettesíteni más megfe... lelő anyaggal s a magas áron való bevásárlás... igazán felesleges, vagy legalább is csak azok... részéről indokolt, kiknek igen jövedelmező szőlő... lőjük van. Ma egy q raffiaháncs ára 1100—1300... korona a békeidőbeni 60—65 koronához képest. Ha... most számításba vesszük a rézgálicnak, a trágyának, szénkéneknek, rézkénporoknak s a mun... kának oly sokszorosan drágább voltát, felmerül... az a kérdés, hogy dacára a magas bor árának, érdemes-e szőlőt művelni, hiszen egy égháboru... egy hatalmas jégverés s minden fáradságnak és... költségnek vége. Ez azonban nem egészen így... van, a szőlő, ha három éven át nem hoz sem... mit, a negyedikben vagy ötödikben bőségesen... megfizethet minden előző esztendő mostoha... ságáért.

A szőlőt művelni nagyon érdemes, de csak... okszerű költségek mellett. Nem okszerű azon... ban ha mindemből a legdrágább anyagot vesz... zük, ha a raffia q áért 1300 koronát adunk. Ősapánk... sem használták raffiát s mégis meg... volt a szőlő, meglesz így most is nélküle. A... mostani nagyidők mutatják, hogy van bennünk... csodás hazafiság, nem szorulunk ellenségeink... cikkeire. Nem szabad a magyar vagyonnak semmi... cikkért külföldre vándorolnia. Van ebben a szép... országban minden, csak felismerni kell.

A raffiát helyettesíteni könnyen lehet: szal... mával, sással, kukoricalevéllal s még kellő elő... vigyázzattal müzsineggel is.

A legtermészetesebb a szőlőkötözéshez a... szalma, mely olcsó s vízben áztatva, puhítva s... kissé megtaposva nagyon jól hajlítható. Az ilyen... szalmából sokkal több szálát kell venni, mint a... raffiából s a kötöző munka is valamivel lassab... ban megy, mindazonáltal elég olcsó a vele való... kötözés s jó is, mert igen jól köti a szőlőt a... karóhoz, jöhet vihar és ráncigálhatja, jöhet eső... és ázhatik napokon át, ez a szőlőkötés nem... enged.

A sásról és kukoricalevélről ugyszólván... mindazt elmondhatjuk, a mit a szalmáról mond... tunk, ezek is igen jó és olcsó kötöző anyagok.

A müzsineggel való kötözésnél azonban... nagyon óvatosnak kell lenni. Jól tudjuk, hogy... az igazi kender zsinag rekvirálva van. Az emberi... teleményesség azonban papirosból is készít zsi... naget. Csakhogy milyen ez?

Nagyon rossz, ha könnyebben kötünk vele... valamit, de szőlőkötözéshez nem nagyon al... kalmas.

A papirzsinag szemre nagyon szép, van... vékonyabb, vastagabb s ha kézbe fogjuk azt... hisszük, hogy sohasem szakad szét. Pedig nem... így van. A müzsineg nagyrészt vagy csak vegyi... uton kikészített papirosnak vagy kender, len stb... hulladékoknak erős sodrásából készül. A keze... inkben levő müzsineget sodorgassuk csak jobbra... balra, mindjárt látjuk, hogy mily irányban van... sodorva s próbáljuk csak az ellenkező

irányba sodorni, úgy feynylik a papirdarabbá lesz a zsinég.

Mindezt nem azért mondom, hogy a műzsinég értékét rontsam, hiszen az elég jó minőségűre, azonban a szőlőkötéshez csak egy esztendőben, ha az oly szorosan van sodorva, hogy a sodrás hajszálvékonyaságu nyílásain be nem szívórog az eső, mert akkor nem ázik át és nem tépődik el a zsinég.

Képzeld csak, hogy csendes nyári eső napokon át áztatja a szőlőt a karóhához köli műzsinéget, bizony (ha a nedvesség a zsinég sodrásai nyílásain beszívórog) akkor úgy elázik a mű (papír) zsinég mintha csak újságpapírossal kötötték volna oda a szőlőt. Nagyon, de nagyon figyelmeztetjük a szőlőgazdákat, hogy a műzsinég beszerzésénél nagyon óvatosak legyenek, kérjék ki szakember tanácsát mintha bemutatása mellett, mert a műzsinég az előbb említett vesztélyen kívül még abból a szempontból is kevésbé alkalmas a szőlőkötéshez, mivel a szél mint a szőlőtököt rángatja, úgy a karó és szőlőtök is, állandóan dörzseli a zsinéget s a zsinég néhány hét alatt elkophat és kárbavész a kötözés. Ismét hangsúlyozom, hogy csak oly műzsinég alkalmas valamiképp a szőlőkötéshez, mely nagyon erősen van sodorva, úgy hogy kézzel vissza, vagy jobban mondva ki nem sodorható, vagy szűrsodrás után ruganyosan és gyorsan ismét erősen visszasodródik.

Ilyen jó műzsinég még alig van forgalomban. A műzsinég ára kilogrammonként 4-6 korona s kell egy katasztrális holdra körülbelül 15 kgr. Bizony elég drága kötöző anyag, de ha teljesen jó volna, még akkor meg lehetne adni e magas árat érte.

Mielőtt tehát a szőlőgazda műzsinéget vesz, forduljon tanácsért a m. kir. szőlészeti és borászati felügyelőhöz.

D. N. F.

A katonai munkásosztagok.

A katonai munkásosztagok mezőgazdasági célokra való igénybevételének feltételei iránt számos kérdést intéztek hozzánk.

Ez indít bennünket arra, hogy a honvédelmi minisztérium mezőgazdasági A osztálya 5000/1917. számú nagyfőnöki rendeletének idevonatkozó részét szövegesen közöljük:

A katonai munkásosztagoknak mező és erdőgazdasági munkákra való kivezénylésére, foglalkoztatására, élelmezésére és díjazására nézve az 1916. évi 3000, 7100. és 19. 200/elem számú körrendeleteimben foglalt rendelkezések irányadók.

Különösen szem előtt tartandó, hogy a katonai munkásosztagok és lovak kivezénylése, illetőleg kikölcsönzése iránti kérelmet csak a törvényhatósági gazdasági munkabizottság útján kell előterjeszteni.

Az említett rendeletekben foglalt rendelkezések a következő rendelkezésekkel egészítették ki:

1. Az élelmezési pénz a munkaabónak 10 naponként fog postán elküldeni.

2. A legénységnek legalább egyszer hetenként húst kell adni.

3. A munkásosztag esetleges panaszait a parancsnok közvetlenül vagy a községi előjáróság (városi polgármester) útján a törvényhatósági gazdasági munkabizottságnak tartozik bejelenteni, mely azt a hozzá beosztott tiszttel, ha szükséges, a helyszínen is megvizsgálhatja.

4. A kivezényelt munkásosztag tagjainak szabadság nem engedélyezhető.

5. A megállapított időn túl csak akkor maradhat az osztag rendeltetési helyén, ha erre nézve a póttést engedélye megérkezett.

6. A munkásosztag önhatalmulag idő előtt be nem vonulhat és a munkát abbahagyni nem szabad. Ebből esetleges cselekményeért a legszigorúbban felelősségre fog vonatni.

7. A munkásosztag parancsnokának a tartózkodási hely községi előjáróságánál a megérkezés után és az elutazás előtt jelentkeznie kell.

8. A napszámber, mely az említett rendeleteim értelmében állapítandó meg és legalább három koronát kell hogy kitegyen, nemkülönben a szakmánya, naponként vagy hetenként a munkásosztag tagjainak kell kifizetni.

A munkásosztag parancsnokának, ki a munkában szintén részt venni tartozik, ugyanakkor az egész napszámber vagy szakmányaért kell fizetni. A keresett bérösszeg sem az osztag parancsnokának, sem az előjáró katonai parancsnokának ki nem fizethető, sem valamely alapba be nem utalható.

A szakmánya helyett a termény csak abban az esetben szolgáltatható ki, ha ezt az érvényben levő erre vonatkozó szabályok megengedik.

9. A munkaadó panaszával a "törvényhatósági gazdasági munkabizottsághoz tartozik fordulni; mely szükség esetén a panaszt a munkabizottsághoz beosztott tiszttel a helyszínen tartozik megvizsgáltatni és a szükséges intézkedést saját hatáskörében megtenni, vagy pedig a

szükséges intézkedés végett a póttestparancsnok-sághoz fordul.

10. Ha a munkásosztag egyes tagjai betegség miatt, vagy bármely okokból bevonulatlannak, részükre a póttestükhöz katonadijszabályszerű megnevelésnek a katonai kincstár terhére való hitelezhetése mellett való utaztatásához szükséges igazolványt a községi előjáróság (városi polgármester) kiállítani és hiteles záradékkal ellátni tartozik.

11. Az 1916. évi 3000/elem. számú körrendeletben említett A), B) és C) kimutatásokat nem kell megszerkeszteni.

Tanítók gyűlése.

Ujverbász, 1917. május 24. (Saját tudósítónktól.) A bácsi ág. hitv. ev. tanítók egyesülete ez évi rendes közgyűlését május hó 23-án tartotta meg Ujverbászon.

A gyűlés legfontosabb tárgyát képezte a dr. Lebach László, egyházmegyei főfelügyelő által felajánlott 100 K-ás jutalomdíjra beérkezett pályázati munkák elbírálása. Két igen terjedelmes és tartalmas munka érkezett be: »A reformáció befolyása az emberiség fejlődésére« — címmel. Mindkét pályázó igen értékes munkát végzett a tétel kidolgozásával. A jutalmazás fölött hosszabb vita indult meg olyannyira, hogy a közgyűlés határozata alapján egy hatlagu bírálóbizottság küldetett ki azzal, hogy mindkét pályamű ismételt és alapos áttanulmányozása után rövid idő alatt javaslatot terjesszen az enőkséghez a jutalomdíj kiutalványozása tárgyában.

A közgyűlés folyamán érkezett be Faragó János, kir. tanfelügyelő szívélyes hangu üdvözlőtávirata is, melyre a gyűlés nyomban hasonló tartalmu választáviratot menesztett.

HIREK.

Egy orvos háromszoros kitüntetése.

Dr. Fuchs Jenő cservenkai községi és pályatorvos, a cs. és kir. 7 dragonyosred ezredorvosát, aki már a két signum laudist a kardokkal megkapta, az ellenség előtt tanúsított vitéz és önteljes magatartásáért a Ferenc Józsefrend hadi-éreményes lovagkeresztjével a kardokkal kitüntették. A jeles orvosnak ez a szép kitüntetése tisztelettel nagy seregében örömet kelt.

Házasság Beck József postatiszt eljegyezte Fischer Irma postakezelőnőt Palánkán.

Jegyespárok figyelmébe ajánljuk Hoffmann Mihály özvegya 40 év óta fennálló butorgyárát Szabadkán.

Vöröskeresztes kitüntetés. Rosenberg József bácsalmási honvédhuzárőrnagyot a katonai egészségügy terén kifejtett érdemei elismerésül a Vörös Kereszt hadi-éreményes II. oszt. díszjelvényével tüntették ki.

Kitüntetett és előléptetett katonatisztek. A király Erhardt Károly alezredest ezredese, Alföldy János és Sae Zoltán századosokká, Balogh Gábor, Englisch Árpád, Werner Károly, Pataki Ferencet főhadnagyká, Fetter Ferencet, Bieber Aladárt, Asztalos Lászlót, és Sillay Gyulát hadnagyká léptette elő a 6-os honvédeké. A 4-es huszároknál századosok lettek Szer Frigyes és Dépold Miklós. Alezredek lettek Máty László 23-as és Polcer Ferenc 8-as huszárőrnagyk. Főhadnagyk lettek Cseh László, Tárnoki László, Zsigmond János 23-asok és Szántó Imre 6-os hadnagyk. Hadnagyk lettek Krausz Sándor Iveksov Kázmér, Fuchs Jenő, Kiss László, Fetterleim Ferenc, Gubics Kálmán, Hauster Lajos, Weisz Dező, Ritók György, Metz István 6-os zászlósok, Faragó Győző, Resz Árpád, Szabó Béla Sándor, Salamon Ignác 23-as zászlósok Schuster Róbert 6-os és Krámer Ignác 23-as hadnagyk ujjalg kapták a signum laudist. Századosokká nevezték ki május 1. ranggal, Dobanovacki Pál 86-os, Mezei Lajos és Matheás Ferenc 23-as főhadnagykot. Népfőkelő főhadnagykokká nevezték ki dr. Orendl Ármán 23-as, Gere Sándor, Csepella József, dr. Fischer Henrik, Nagy János, Oláh (Obálth) Ferenc Ignác népfőkelő hadnagykot a 6-os honvéd gyalogezredben. Népfőkelő hadnagykokká nevezték ki Kanovich Elemér 6-os, Leszkovác Gójkó 23-as népfőkelő tisztjelöltek. A katonai érdemkereszt 3. osztályát a hadi-éreményes és a kardokkal kapták Molnár Manó 6-os főhadnagy és Szabó Sándor 86-os hadnagyk. A legfelső dícső elismerést a kardokkal: Schermann József 23-as tartalékos főhadnagy és Schulhoff Ármán 6-os hadnagyk kapták. Népfőkelő gyógyszerügyi tiszté nevezték ki Müller Frigyes segédgyógyászati tisztet a 23-as népfőkelő parancsnokság nyilvánításában.

A városi nagy buzgalma iránt megindított akció sikertelenséget alakítottak, melyre dr. Burógi Eiső T. tanácsost, szabadkai polgármestert a VI. hadikötőtök.

Az ujvidéki járásgközsége az jegyzővé nevezte ki az igazságügyminiszter Popovits Pál ottani törvényszéki joggyakornokot.

A hódásági járásbírószághoz imokkát nevezte ki az igazságügyminiszter Szalay Lőrinc szabadkai törv. díjnokot.

Halálozások. Hettesheimer Henrik ny. táblabíró, vármegyei bizottsági tag, az ev. ref. egyházmegye tanácsbírája e hó 12-én meghalt. A köztisztelt, kiváló férfi elhunyt meggyeserte fájdalmas részvételt kelt. Temetése fényes egyházi pompával történt. Arany Gusztáv pacséri lelkész magasszárnyalásu, szívetmegkapó beszéddel méltatta elévülhetetlen érdemeit. Aranyon kívül Tóth Sándor esperes és Keck Zsigmond lelkész is résztvettek a szertartásban. Az ezernyi közönség soraiban igen sok deputáció volt. Megjelent a törvényszék nagy küldöttsége dr. Eperjessy Béla kuriai bír. vezetésével, továbbá a vármegyei küldöttsége Sculttény alispánnal, a város Kleiner polgármesterrel az élén stb.

Dr. Krno Milos ujvidéki ügyvéd, a közismert tót nemzetiségű politikus a napokban 48 éves korában meghalt. A tótok körében igen népszerű volt. Az ág. ev. egyház szertartása mellett temették el nagy részvételt.

Szabó Lajos, a Bácsmegeyi Agrártakarék-pénztár igazgató főtitkára a napokban 41 éves korában hirtelen meghalt. A pénzügyintézetnek vezetőszeleme, lelke volt, akinek lelkiismeretes, komoly és avatott tevékenységéhez fűződik a takarékpénztár sok sikere. A derek, közbecsült férfi elhunytá méltán kelt mindenfelé őszinte részvételt. Holttestét Bajára szállították, ahol a lakosság ezreinek részvételével temették el. A végültszességen sok testület, hatóság küldöttséggel képviseltette magát. Az elhunytban Schwarcz József bajai nagybérli a fiát gyászolja.

Pókász Imre szabadkai tanítóképzőzet igazgató 63 éves korában meghalt.

Stampfi Jenő bajai kereskedő meghalt.

Névváltoztatás. Fleisch Lipót sajkásszentiváni illetőségű budapesti lakos nevét Ferencire változtatta.

A kulai állami polgári iskola e hó 28-án nagyszabásu zárónépszerűt rendez. Az igazgatói megnyitó után többen szavalnak, énekelnek és zongoráznak. A műsor ez: 1. Hymnus. 2. Igazgatói megnyitó. 3. Koronázási induló Meyerbeer »Proféta«-jából. Zongorán négykézre előadja: Kniesel Románka és Holländer Erzsébet II. o. n. 4. Gyermekek imádság Pakots Józseftől. Szavalja: Ábel Rózsika I. o. n. 5. Albumblatt Bethoventől. Zongorán előadja: Berkovits Vera II. o. n. 6. Ha visszajönnek Emőd Tamástól. Szavalja: Berkó Károly III. o. n. 7. Dal-egyveleg: Előadják a polg. fiu- és leányisk. I. o. n. 8. Der heilige Krieg Johannes Schürmannól. Szavalja: Szemző Jenő III. o. n. 9. Magyar dalok. Zongorán négykézre előadja: Petneházy J. és Göttche F. II. o. n. 10. A Turi fiu története Szász Károlytól. Szavalja: Szvitek Jolán III. o. n. 11. Történet Kiss Menyhértől. Szavalja: Szegő Gyula IV. o. n. 12. A magyar dal. Melodráma. Szavalja: Andráska Mária IV. o. n. 13. Jutalmazásuk. 14. Honvágy. Énekl az ifjúsági énekkar. 15. Bucsúbeszéd. Tartják: Holländer Ilona és Belyanszky Iván IV. o. n. Igazgatói záróbeszéd.

Az Ujvidéki Magyar Kaszinó folyó hó 12-én a választmányi javaslata alapján elhatározta, hogy a háboru tartama alatt a tagsági díjakat június hó 1-étől számítva havi 1 koronával fel-emeli.

A rekvirált gabona szállítása. Értesülésünk szerint a rekvirált gabona és tengeri szállítása igen erélyesen és nagyon szép eredménnyel folyik. A gabona tekintetében alig lesz hiány megállapítható; a tengeri ugyan nem lesz hiánytalanul leszállítható, de az eredmény így is meglepően szép, ha számba vesszük, hogy a szállítás waggonhiány miatt márciusig csak igen lányhán történt, s hogy a lakosságnak csöves tengeriben 30 százalékkal többet kellett beszállítania, mint amennyit nála morzsolt állapotban rekviráltak, holott a különbség alig tesz 10-18-20 százalékot. Dr. Szabolcsy Dusán kir. tanácsos, a megyebeli közélethez és irányítója fölterjesztést intézett a kormányhoz, illetve az O. K. H.-hoz, hogy a szállításoknál ne 30 százalékot, hanem a tényeknek megfelelő csutkahányadot vegyék alapul. Helytálló érvekkel támogatott eme előterjesztését azonban nem vehették figyelembe.

Tűz Garán. Három ház égett le a napokban — mint leveleznők írja — Garán. Mindahárom szegény emberek tulajdona volt. A tűz martaléka lett 7 drb. sertés is. Egy 5 éves fiucska, ki gyufával játszott, okozta a tüzet.

A zental polgármester a lizettel való takarékoskodás érdekében komolyhangú felhívást bocsátott ki, melyben többi között eme megszívlelésreméltókat mondja: Fajunk létéről, országunk szabadságáért folyik a küzdelem! Az ősi vérell öröklött életrevalóság erénye: a szívósság apáinknak leverhetetlen hadi erejét, törhetetlenségét váltja ki és keményen, becsülettel állja szövetségeseinkkel együtt az egész világ nagy támadásait. Nincs megtörés, nem is lesz! Mert az a magyar megsemmisülése lenne! A meghajlásról, önkéntes igáról nem is beszélünk, azt évezredek történelmünk sem ismeri. De aki most nélkülöz, vitézeink táplálására irányuló törekvésben a polgári foglalkozásban, az élelem termelésben lehetősége szerint közre nem működik, vagy a táplálékának immár az új termésig szükségessé vált megszorítása ellen békélenkedik, ellenszegül, — az a hazáért, mindnyájunkért, nemzetünk, fajunk jövőjéért, boldogulásáért, atyáink dicsőséges múltjának szent emlékéért, az utódoknak és az igaz istennek fáradsággal épített hajlékok oltalmáért, fölmenő szüleink örök nyugvó helyének védelméért végső erőfeszítéssel, elszántan küzdő hős katonáink ellen vét. Vét pedig azzal a gonoszszággal, mely a törhetetlen honvédőket éhséggel való kieroilítására, az egész magyarságnak ellenségei előtt való megalázására, az ellenség kenyére-kedvére való kiszolgáltatására, állami függetlenségünk szégyenletes megbuktatására szándékozik kényszeríteni.

Tisza István gróf és Vojnits báró tanácskozása.

Gróf Tisza István és báró Vojnits István csütörtökön másfélóraig tanácskoztak egymással.

A bizalmas természetű tanácskozás kétségtelenül összefügg a munkapártnak az új alakulással szemben való magatartásával.

Báró Vojnits István a csütörtöki pártértekezlet előtt behatóan tárgyalta az ide érkeztet bácsmegyei képviselőkkel.

Matkovits Béla újvidéki főispán Budapestre érkezett. Mára vagy holnapra várják dr. Purgly Sándor főispánt is.

A kormányválság folytán több olyan vármegyei ügy elintézése, mely már megoldás előtt állott függőben marad.

KÖZGAZDASÁG.

A permeterezéshez szükséges méz ideai biztosítása. A m. kir. földművelésügyi miniszter az ideai mézszükséglet biztosítása érdekében a következő leíratot intézte vármegyénk alispánjához: Minthogy a szőlősgazdák részéről több helyen aggály merült fel az iránt, hogy a szőlőnek a peronospora elleni permeterezéshez a rezgálicz mellett szükséges meszet annak idején beszerezhetik-e, felhívom alispán urat, hogy ezzel a kérdéssel foglalkozzék s a szőlősgazdák mézszükségletének biztosítása végett az esetleg szükséges intézkedéseket iparkodjék saját hatáskörében megtenni, esetleg hozzám jelentést tenni arról, hogy a vármegye területén mennyiben forognak fenn nehézségek a méz beszerzésére nézve és milyen intézkedések volnaának szükségesek a nehézségeknek az elhárítására.

A szőlők állapota. Bácsalmás május 17. A tél szokatlan hidegével a venyigéknek a hó feletti szeméit elrontotta, így a metszésnél 4—5 szemnél többet hagyni nem lehetett. A lugások majdnem mind elfagytak, miért is le kellett őket kurtítani fővig. A tavaszi munkálatok vonatlatlan és a rossz idő miatt megszakításokkal végre a vége felé jár. A hajtások már jó nagyok, tehát most már nem tanácsos köztük forgozódnai, különösen az asszonynépek, mert kissé erősebb érintésre már lepattannak. Talajvíz az idén sok van, több még, mint tavaly s azért mélyebb helyeken nem lehet dolgozni. Mennyi lessz a szemekben a termés, azt még minden fajnál nem lehet megállapítani. A Mustosfehér és Rizling, melyekből e vidéken nagyon sok van, általában gyenge hozamot mutatnak. Kadarka, ami már látszik, szintén gyenge, ellenben Erdei és Kövidinka szépen mutatkoznak. A molykukac már feltámadhat a szemekben. Mindezek dacára a hangulat eléggé biztató még. Ami időképpen a kékkő biztos birtokán alapszik. A jó reményből mi válik valóra, még nem tudni. A kékkő első kiosztása ugyanis megtörtént. Kat. holdanként 10 kilót kapunk. A miniszteri rendelet utasítása dacára is nem 420 koronát, hanem 450 koronát fizettünk kilónként. A gyümölcsből a cseresznyét, meggyet és néhány almafajt kivéve, kevés mutatkozik. Szilva is lesz valamennyi. Az előbbieket

általában jók. Az alma most virágzik. A napszám 6 K és ellátás, vagy 8 K ellátás nélkül. Egy nagyobb tétel bor most lett eladva 340 K-ért hektónként. A katonaság 340 koronáért akarja ugyanazt a bort átvenni, azonban hordósta. A többi mezőgazdasági vetemények eddig, hála a jó Istennek, jól állanak, a kukorica, babültetés stb. általában már befejezettek mondható. Parlagon heverő föld, a vizállásom kívül nem igen látható. (H. M. J.)

Tömeges veszettség az állatok közt. Bácsmegyében az utóbbi napokban tömegesen tapasztalható a veszettség az állatok között. Ezt a járványos bajt eme helyeken állapították meg: Doroszló, Szilágyi, Bácsalmás, Jánoshalma, Katymár, Bácsborsód, Béreg, Csátalja, Csávoly, Felsőszentiván, Paripás, Szilberék, Vajsza, Veprőd, Bácsföldvár, Óbecse, Péterréve, Borócz, Bulkészi, Dunacséb, Sajkásszentiván, Bajsat, Csantavér, Kishegyes, Tamerin, Ujsóvár, Gádor, Órszállás, Ujszivác, Tündéres, Magyarakanizsa, Zenta.

Zsir maximális áránál olcsóbban. Makón Tóth Ferenc hentes ajánlatot tett a városnak, hogy hajlandó a zsir kilóját a hatóság utalványára a szegényebb fogyasztók részére a maximális áránál 1 koronával olcsóbban adni. Hasonlóképpen adja olcsóbban a szalonnát is és szavattól, hogy Makón nem lesz zsirinség. Ezért állandóan minimálisan öt métermáza zsirkészletet tart raktáron és hajlandó óvadékot adni a városnak arra, hogy vállalt kötelezettségének eleget tegyen. Hány ilyen derék hentes van Bácsmegyében?

A lenforgalom szabályozása tárgyában intézkedő 299—1917. M. E. számú rennelet sokan feircérik, főleg abban az irányban, hogy május 20-ig, amely napon meglevő készleteket május 31-ig be kell jelenteni, az eladás és föl dolgozás korlátlan. A rendelet értelmében azonban már május 10-áig csak azokat a mennyiségeket szabad a kereskedőknek eladniok, amelyek a »Kivételek« cím alatt a 6. és 7. §-okban felsorolva. A földolgozás tekintetében pedig a koelátózás még szigorúbb, amennyiben csak azt a munkafolyamatot szabad elvégezni, amely május 10-én már meg volt kezdve: pl. a május 10-étől kiszabott ingeket, ha a varrást már akkor megkezdék, el szabad készíteni, de himezni, csipkével szegni, vagy másképpen díszíteni már oem szabad. A bejelentés tárgyában nem szabad szem elől téveszteni, hogy minden len-és félenaru készletet, tekintet nélkül a mennyiségre, be kell jelenteni, még azokat azokat az árukat is, amelyek a »Kivételek« cím alatt a rendelet fősorol, amelyeknek forgalma tehát szabad, mint a kettős damaszt, linon, plüss, bársony, stb.

Szerkesztői üzenetek.

D. N. Nagykanizsa. E hó 21-én tettük postára. Sz. M., Baja. Zomborba küldjük, ahonnan felszerelve továbbítjuk.

Cs. D-r. Az ön panaszos kérdésére dr. Steuer György honvédelmi miniszter titkár, a mezőgazd. A osztály vezetője eme választ küldi:

A felmentésnek elengedhetetlen feltétele, hogy a felmentést kért egyén a foglalkozást, melynek címén a felmentést kéri, hivatásszerűen tizze. A szóban forgó bogárn hivatásszerű foglalkozásához kétség tér, mert korcsmáros és bogárn foglalkozását rég abba hagyta és ezt a foglalkozást újabban nyilvánvalóan csak azért üzi, hogy magát a katonai szolgálat alól kivonja. Az ily eljárásnak azonban a községi előjáróság vegye elejét, mely a felmentés alapjául szolgáló körülményeket igazolja és a felmentés szükségességét indokolja. Ha a községi előjáróság, mely a helyi viszonyokat legközvetlenebbül ismeri és elsősorban felelős a rendért és a közérdek megóvásáért, összetett kézzel nézi vagy esetleg még előmozdítja az elégedetlenséget és visszsaélést, a községi előjáróságot érje gáncs és a megtorló intézkedést a községi előjáróság felettes hatóságánál kell kérni. Az ismertetett esetet további intézkedés végett a honvédelmi miniszternek kellene bejelenteni.

L. H., Topolya. A honvédelmi miniszter 1917. év 7900/eln. számú körrendelete értelmében a felmentés iránt kérvényt beadni nem szabad. A kérelmet a községi előjáróságnál személyesen kell előterjeszteni. A községi előjáróság a felmentési kérelmet névjegyzékbe köteles felvenni. A névjegyzéket a községi előjáróságnak hivatalból és díjtalanul kell szerkesztenie, mert a felmentés nem egyéni érdekből nyújtott kedvezmény, hanem köz- és államérdeket szolgál.

B. V., Kalsbad, Haas Ritter. Intézkedtünk. Á. K., Zombor, Eötvöskörut 7. Postára tettük. R. K., Palánka. A tévedést kiigazítottuk. Ezentul R. O. Feldpost 230. címre megy.

Sz. F., Bácsalmás—Apatin. Intézkedtünk. S. T., Bácsalmás. A személy előttünk mellékes. Mi a dolgok állását itéljük meg.

Dr. H. Á., Bpest, Irányi-u. 1. Intézkedtünk. Sz. Gy., Tittel. A kérelem teljesítésére semmi kilátás nincs.

H. M. I., Kula. Verseket a háboru alatt ritkán közlünk.

J. S., Apatin. Ilyen körülmények között kevés a kilátás.

M. B., Ada. Rendeltesai helyére juttattuk.

Z. N., Gombos. Törvényes akadályokba ütközik.

»A halállal cimborázom.« Nem közölhetjük.

P. K., Topolya. Ha Budapestre jön átadjuk neki.

St. M. D. Nem kaptuk meg.

H. J., Apatin. Ilyen közleményekért nem szokás fizetni. A »Bácsmege« előfizetéseken és hirdetésekén kívül díjazást el nem fogad.

Dr. L. G., 6. gy. e. III. zlj., táborig posta 632. Kérését teljesítjük.

R. P., Gleichenberg, Hotel Ungarische Krone. Intézkedtünk.

A kiadóhivatal vezetője: Herz Nándor.

Cséplőgarnitúra, Hofer-féle cséplésre eladó. Cím a »Bácsmege« kiadóhivatalában (Bpest, Terézkörut 2) 3—2

Fűtőt kereksek cséplőgéphez, 3 hónapra. Jó fizetést adok. Cím a kiadóhivatalában. 3—3

Adóügyben jártas irnokot kereksek. Cím a kiadóban. 3—3

Néhány waggon fát kereksek. Címemet megadja a »Bácsmege« kiadóhivatala. 3—3

Több waggon szenet kereksek ipari célra. Ajánlatokat e lap kiadóhivatalához kérek. 3—3

Könyvszekrényt és íróasztalt kereksek, szép kivitelű. Címemet megadja a »Bácsmege« kiadóhivatala. 3—1

Vadászkutyát veszek. Cím e lap kiadóhivatalában. 2—1

Banktisztviselő, kitűnő ajánlással havi 400 korona fizetéssel állást keres. Cím e lap kiadóhivatalában. —2—1

Írásbeli munkát vállal olcsón bácskai jogász. Cím e lap kiadóhivatalában. 3—1

TÜZIFA (hasáb és dorong), továbbá **baltázott botfa** (tuskó nélkül), minden mennyiségben kapható. Aki most rendel, sok pénzt takarít meg! 3—1
Kecskeméti Forgalmi Iroda, Kecskemét.

Nyomda, Irodahelyiség, Lakosztály

részére Zombor város legforgalmasabb helyén egész házat hosszú időre bérebe veszek.

Bővebbet a »Bácsmege« kiadóhivatalában (Bpest, Terézkörut 2.) 3—1

Olcsó pénz 575—6% kamattal gyorsan közvetíti Ifj. Thalheimer Lajos bankbizományos, a torzsai Takarékpénztár titkára Torzsán.

NYOMDA, IRODA, LAKOSZTÁLY

részére Szabadka város forgalmas helyén egész házat bérebe veszek.

Bővebbet a »Bácsmege« kiadóhivatalában (Bpest, Terézkörut 2.) 3—1

Kapáláshoz nélkülözhetetlen!

a 64448. szám
alatt szabadal-
mazott — —

„REKORD” kapálóeke

tengeri (répa) kapálásához.

Szállítva használati utasítással kapáló kis vasakkal és töltőgépekkel. Munkája egy lóval és egy emberrel naponta 3-4 hold. Szállítást azonnal eszközöl.

Ára 125 korona.

Első Alföldi Mezőgazdasági gépgyár,
Iczkovits L., Tótkomlós, Békésm.

Jótállás a biztos eredm.

ményért.

Reitter Oszkár

nagybecskereki ny. főkapitány
és fajbaromfi-tenyésztőnek
nagyszerű találmánya a

PATKANIN.
patkányirtó-szer, (nem mérge)
mely emberre és háziállatokra
nem ártalmas és felülmúl min-
den más **1 doboz ára 3 K**
mely elegendő körülbelül 60
patkány kiirtásához. — Minden
dobozhoz használati utasítás van
mellékelve. Ismertető prospek-
tus, melyben le van írva, hogy
különléte gazdaságban hány adag
használandó, kérésre ingyen küld
a PATKANIN gyár egyedül el-
árúsítója, a Torontáli Agrárbank
Részvéts. Nagybecskereken.

Törvé-
nyesen
védve.

Szabadkán nagy lakást és raktárt keresek.

Nyomda, iroda és magánlakás részére Szabadkán, a város központján nagy helyiséget keresek.

Ajánlatokat a „Bácsmege” kiadóhivatála (Bpest, Teréz körút 2.) címére kérek.

2345
1917 sz.

Pályázati hirdetmény.

Bátmonostor községben 1000 kor. kézpénz és 400 kor. állami kiegészítés valamint az ezen állást is megillető törvény-szerű háborus segély élvezetével, üresedésben levő **II. segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám 1917. július 10-ig nyújtsák be.

Baja, 1917. évi május hó 5-én.

Vojnich Máté

2-1

főszolgabíró.

Répaátvevők kerestetnek.

A cserenkai cukorgyár (Bácsmege) több megbízható répaátvevőt keres a folyó idényre.

Ajánlkozhatnak jó kézírásu egyének, akik már voltak répaátvevők, vagy hasonló munkát már végeztek. Hadi rokkantak, akik ezen szolgálatot mégis ellátni tudják, előnyben részesülnek.

Ajánlkozások: Cukorgyár Cserenka.

3-1

Tüzifa kerestetik.

Néhány waggon keményhasábtüzifa szállítására bélyegtelen ajánlatot kér **Körtés község előjárósága.**

2-1

Kitűnő minőségű szab. bel.

Fatalpu papucsok

viszonteladásra nagyobb megrendelésnél igen jutányosan beszerezhetők az

Első Aradi Hajlékony Fatalpu

Cipőgyárban - Arad, Városi és

Urbán Iván-u. 5-8-10. megyei telefon

szám: 1116.

Ugyanott csak talpak is kaphatók. 2-2

Rézkénpor.

Tekintettel a nagy kénhiányra, kutattam oly szer után, mely megvédi a szőlőt úgy a Peronospora, mint az Oidium vagyis lisztharmat ellen. Több jónévű szőlész ember kutatóm eredményét: a

Rézmészport

teljesen megfelelőnek találta. — —

Használati utasítás! Virágzás előtt és után — nedves vagy harmatos időjárás alkalmával — igen jól tapad, könnyen oldódik és hatását rögtön megindítja. Porozógép könnyen szórja és 1 kat. holdra 5 kilogramm bőven elég. **Egy kilogramm ára 7 korona.**

Kénmáj, kékkő és raffia-pótló (sző.ökötöző) papírspárgát is tartok raktáron. — Kitűnő minőségű répa-permetező anyaggal is szolgálok.

Ehrenfeld Antal Mohács.

I. r. szoba- festés! Müncheni szakiskolát és színvegyészeti technikát Szabadkézi festészet!

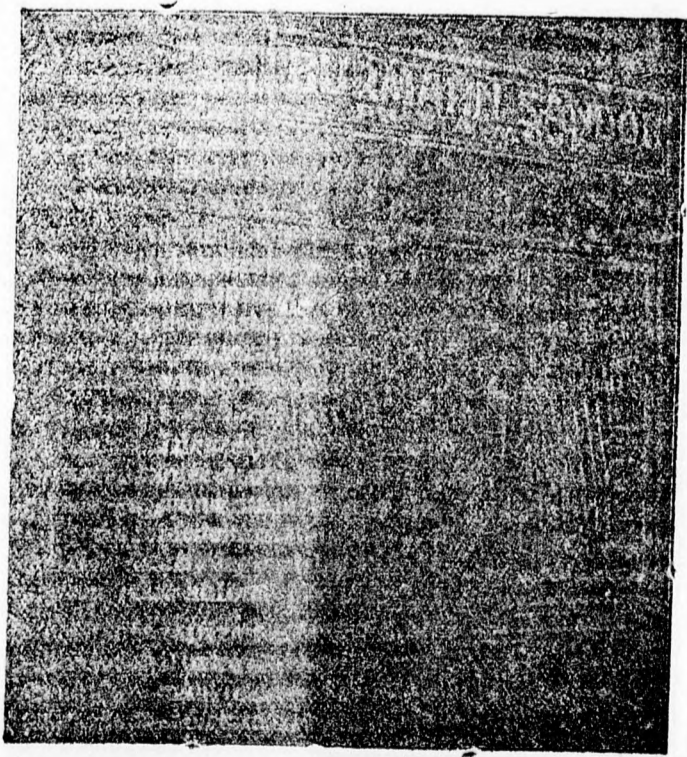
végzett, nagy gyakorlattal bíró művezető — közreműködése és irányítása mellett —

FODOR és ERDÉLYI ujvidéki szobafestők

elvégeztetik szakmájukba vágó mindennemű munkát, a vidéken is legszolidabb kivitelben.

Cím: Ujvidék, Petőfi-utca 45 szám.

10-1

Burmann Sándor UJVIDÉK.

Alapított 1895-ben.

Vizsgázott finom-puskamlves hites szakértő.

Telefon interurban 347.

Kitüntette az ujvidéki kirakatversenyen az aranyéremmel. Ajánlom dúsan felszerelt raktáramat sportcikk- és fegyverekben, valamint ismétlő pisztolyokban.

Halsporthoz minden cikk raktáron Régi fegyvereket cserébe veszek. Minden javítást olcsón és gyorsan végzek.

Összes töltények — külföldiek is, — valamint puska- és puskaporok raktáron. Arjegyzéseket kívánatra ingyen és bértmentve küldök.

1070 holdas birtok eladó.

Zólyomgyében fővonalától vicinálison 1/2 óra vasút mellett 300 hold termő föld a többi erdő, 520 hl. szeszkontingens szeszgyárral és finomítóval. Cim a kiadóhivatalban (Budapest, Teréz-körút 2.) 3-3

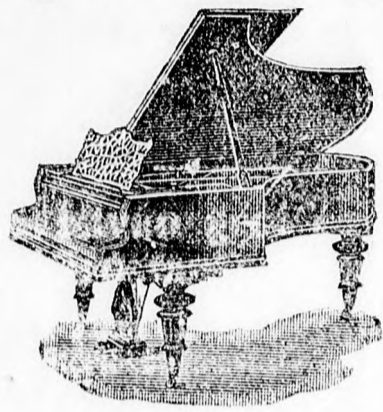
Hoffman Mihály Özvegye

Iakásberendezési vállalata

TELEFON 400. **SZABADKÁN.** ALAPITTATOTT 1876

Olcsó áron készít egyszerű és gazdag, de mindig izléses és művészi kivitelű **butorokat.**

Raab Károly hangszerkészítő ZOMBOR

Ajánlja nagy **zongoraraktárát.**

Vétel készpénzfizetés és a legkedvezőbb részletfizetés mellett is,

— Használt zongorák vétele és eladása. — Zongorák javítása és hangolása.

Mivel éljelmezi gazdasági munkasait és hadifoglyait?

Kisérlelje meg az általunk la szavatolt tiszta szinhusból készült:

Kétszer füstölt száraz kolbász kilogrammonként 4.60 korona, la szalámi kilogrammonként 6 kor. pácolt, kétszer füstölt száraz hus kilogrammonként 6 kor. Próbarendeléseket 5 kilogrammos csomagokban, 1.45 korona költség felszámításával utánvét, vagy az összeg előzetes beküldése mellett eszközölünk.

„Hungária“ Lóhús-csarnok, Szalámi és Hentesárugyár R.-T., Kolozsvár, Malom-utca. 10-10

Szakértelem nélkül nincs kellő termés!
A szőlősgazdák nagyrésze évek óta azért szüretel oly keveset, mert szőlőt megfelelő gondozásba nem részesíti és borát helytelenül kezeli. Minden, a szőlő- és borgezdaság körébe tartozó munkára megtanít a

BORÁSZATI LAPOK

szekesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllőiút 25. •Köztelek• mely vasárnaponként jelenik meg. — Mutatványszámot kívánatra három héten át küld

OSIJEKI VASÖNTÖDE ÉS GÉPGYÁR R. T. ESZÉK.

Faáruosztály.

A közeli idényre ajánlunk saját gyártmányu mindennemű mezőgazdasági faáruot rögtöni szállításra, ugymint:

I-a favillákat, gabonalapátokat, kaszanyeleket, lapát-, kapa- és szer-számnyeleket, gereblyéket, talicskákat, ökörjármokat stb.

A szállítás tny hajón, mint vasuton rögtön eszközölhető. 10-4

Eladó szántóföld.

A bácsborsódi határban 28 hold *prima* szántóföld eladó.

A tulajdonos címét megadja a »Bácsmegeye« kiadóhivatala (Budapest, Teréz-körút 2.) 4-3

SCHVARCZ JÓZSEF ÉS TSA

Gép- és szerszámtelep, műszaki iroda, gépszijgyár

Budapest, Vilmos császár-ut 53. (saját ház)

Felhasználjuk az alkalmat, hogy idénycikkek szükségletének ellátására b. figyelmét cégünkre — mint a műszaki szakma rég kipróbált tényezőire — felhívjuk, alant jegyezve egyes árakat és igen fogunk örvideni, ha mihamarabb vehetjük szíves megbízásait. Különösen b. figyelmébe ajánljuk a mostani nehéz anyagbeszerzési és szállítási viszonyokat, miért is kérjük, hogy b. rendeléseit, a tényleges szükségletet több héttel, esetleg 1-2 hónappal megelőzve, feladni sziveskedjék.

Árak fenntartással, helybeli raktárunkban, utánvéttel.

Könnyű orsó-, padló-, vaselin- és gépolaj	100 kg.-ként	180 K
Elsőrendű dest. gépolaj 3 viskozitással		200
„nehéz” 4-5-6-7		210
Legkötőbb Diesel hengerolajak		220-280
Legjobb min. hengerolaj 220 lóban. pont.		280-320
225-230		320-360
235-250		400
Sűrített gépszir (minőség szerint)		360-420
Kocsikenőcs fekete minőségben		80
„sárga vagy kék uszó”		150
„sárga vagy kék uszó”		270
Ia Gödör és chrom cserzésű nehezítetlen gépszijak	napi áron	
la Chrom cserzésű varró- és kötőszijak	100 kg.-ként	56 K
Sárga hollandi		54

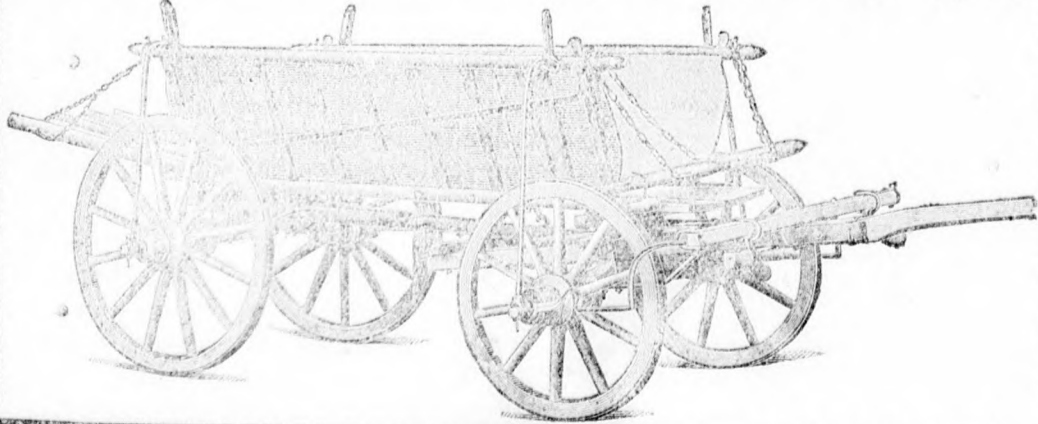
Csomagolás, hordók, ládák, kannák önköltségi árban.

Excelsior szijviaszk fekete és barna	darabja	7- K
Elsőrendű csapágyfém 4. sz.	kg.-ként	12-
„Sierling 4. sz.		18-
„Ums I. sz.		26-
Asbestlemez 2 mm. vastag és ezen felül		2.40
Asbestszinór gömbölyű vagy négyzetes		16-
Frictionlesstömítés alacsony nyomáshoz		12-
magas		15-
Ruggyantalemez vászonbeléttel		12-
Ruggyanta buvólukszinór		14-
Tömítőlemezek (gyártmány szerint)		22-26
Potenrol tolyékony Grafit		12-
Vízhatlan ponyva □-méterenként minőség szerint		11-12-
Tisztító pamut színes és fehér	100 kg.	480-600-
„rongy		300-480-

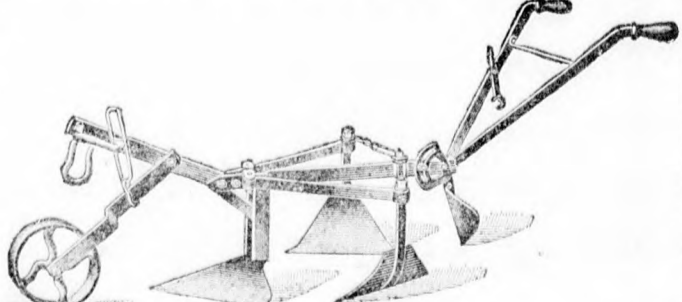
Vízállási mutató eredeti Durobox üveg hossz centiméterenként 6 fillér.

Összes gummi- és asbestárak, tömítések, Stauffer-szelencék, rugós kenőszelencék zsiradékhöz. Henryolajozók, üvegönotajozók, olajozókannák, dob-sinek, szénlapátok, forcsővek, manométerek, armaturák, szerszámok, szerszámgépek és az összes iparszükségleti műszaki cikkek nagy választékban a mindenkori legjutányosabb napi árakon. — Rendelés esetén megfelelő előleget kérünk! 10-4

Debreczeni mezőgazdasági gépgyár r. t. Gyártelep és iroda: Vargahert Déli sor 19.

Ajánlja: Tolórendszerű „Hortobágy-Drill”, kanalas rendszerű „Hazai-Drill” műtrágyaszóróval kombinált „Napoleon-Drill” vetőgépeit, (mely sorba vet és sorba trágyáz). Gazdasági szekereit, szénagyűjtőt, to vábbá egyetemes acélekéket, S. V. jegyű 2, 3 és 4 tagu boronákat, tárcsás répvágókat, dobrend-szerű szeszkavágókat, kukorica-ültetőket és morzsolókat. Szivesked-jék árajánlatot kérni. 10-7

»Bácsmegeye« vállalati nyomdájából (Számmer Inre-féle nyomda Székesfehérvár.)